

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Expenduntur primaria, seu substantialia impedimenta. §. 6 [i.e. 1].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

quam fororis periculo impudicitia expositas, quibus subuenientis effectus non est. Neque placet quod dicit Sanchez ex usu ab obligacione voti, in casu fororum ob praestantius obligacionem divinum, quod videtur esse in subuenientis iuris, & ab eis periculum impudicitia praecaudat; quam in re gloria ingressu. Nam si id verum esset; licet religiosi votum in tale subdicio commutari propria authoritate possit, non est dicendum. Si autem votum abique via temporis determinatione emulsum est, cum tunc obligatio eius latitudinem habeat, ex circumstantiis extrinsecis, restringi, vel ampliari tempus executionis potest, ut superiori tractat diximus; ac proinde ex necessitate tractam, & a fortiori solum extendi tempus obligationis potest pro prudentis arbitrio. Vnum tamen est omnino certum supradictam fratum necessitatem praeferre sufficiemt cauam dispensationis concedenda Suan. d. lib. 5. c. 6. n. 4. Sanch. lib. 4. sum. cap. 20. num. 13.

14. Denique si de necessitate communis parentis loquamur, descendens est nullum praestare impedimentum, quominus filius ea omissa religionem ingreditur. Et idem est de parente ob communem necessitatem filii. Quia haec leuis considerationis est, vt propter illam priuatum filius sit tanto fruatu, qui religionis ingressu obtinere potest. Sic D. Thom. communiter receptio 2. 2. q. 101. art. 4. ad 4. & q. 189 art. 6. & quod libito 10. art. 1. & tradit Suater tom. 3. de Religion lib. 5. cap. 5.

§. VI.

An ob paupertatem monasterij excludantur aliqui à religionis ingressu.

S V M M A R I V M.

1. Deciditur à Bonifacio VIII.
2. Quid ex eius decisione inferatur.
3. Trident. extendit decisionem Bonifac. ad omnia monasteria virorum, & mulierum, ne possint recipi plures quam sustentari possint.
4. Monialis, que sufficientem dotem monasterio prabat, quia commode sustentari potest per totam vitam recipi potest ultra numerum designatum.
5. Ex vi Concilij non est recepcione irrita, esto sit ultra numerum.

Hie questioni respondet Bonifac. VIII. in c. periculo/§. Sane ex Statu Regular. in 6. his verbis. Sané ut hoc latitare statuum commodus valeat obseruari, distictius inhibemus in monasteriis ordinis non mendicantium alioquin recipiatur de caro in foros, nisi quod poterunt de ipsorum monasteriorum bonis, sine prouenientibus abique penuria sustentari. Si secundus actum fuerit, iuritus decernentes.

2. Ex qua decisione inferitur graue peccatum committi, si aliquis in foro recipiat in monasterio ordinum non mendicantium ultra numerum carum, quae de monasteriorum bonis, sine prouenientibus abique penuria possint sustentari. Quod facit indicare illa verba præceptiva, dicitur in ibidem. Item irritatio professionis sic appetita, nomine eius receptionis professionem Pontifex intellexit.

3. At hoc decretum limitatum erat, & solum moniales ordinum non mendicantium comprehendebat; latius tamen erat decretum concilij Arelaten, talcum in c. 1. de institutis, comprehensens omnia monasteria virorum, & mulierum ibi. Non amplius sustentari in monasterio monachorum, aut clericorum, seu etiam puerarum, quam quod se regere de bonis Ecclesiæ abique penuria possint; clarissim id expressum Trident. sess. 25. c. 1. de Regularibus. Ibi in predictis autem monasteriis, & dominibus tam virorum, quam mulierum bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, tam numerus constitutur, ac in posterum conferetur, qui vel ex redditibus propriis monasteriorum, vel ex conuentis eleemosynis commode possit sustentari; conatur huic decreta constitutio Pij V. edita anno 1566. incipiens circa pastoralis officij.

Hinc constat in quolibet monasterio, & conuentu obligatum est Praelatum illius sub gravi culpa numero religiosorum constitueri, & conuentum confidere, qui ex redditibus propriis monasterij, velex confidere eleemosynis commode possint sustentari. At video Bonifac. VIII. & Leonem III. in consilio Arelaten. dixisse eum numerum religiosorum esse constitutum, qui abique penuria sustentari possit ex redditibus monasterij &c. At Trident. & Pius V. expressi, qui commode sustentari possit, in quibus verbis Thos. Sanch. lib. 7. sum. c. 2. n. 2. Latum discrimen agnoscit. Nam abgrae penuria (inquit) non potest sustentari, qui cogitur ad vita sustentationem mendicari; commode vero, quando attenta religionis

Ferd. a Castro, Sum. Mor. pars III.

confuerudine, & personarum qualitate, monasteriique oneribus, & obligationibus sustentari nequeunt. Sed credo vitrumque idem esse: si enim attenta personarum qualitate, religiosi confuetudine, & monasterij obligationibus nequeunt sustentari, penuriam patientur, coactæ ergo erunt mendicare ad illam penuriam vincerandam. Verumque erit non posse absque penuria attenta religiosi confuetudine, &c. sustentari. Hunc numerum religiosorum in monasteriis monialium etiam exemplis Episcopus potest cum suu Praelato designare, iuxta constitutionem Gregor. XIII. incipientem Deo sacris edit. anno 1573, cuius verba refert prauis noua Episc. 2. p. 6. n. 55. in fine & Aug. Barbola 3. p. de potestat. Episcop. allegat. 98. n. 5. Ex quibus Nauarr. comment. 4. ad Regular. n. 57. verf. 3. nota & Barbola loco citato, inferunt sub gravi culpa Episcopum obligatum esse hunc numerum designare. Inquit enim constitutio: super quo ordinariorū conscientiam oneramus. Quia verba obligationem grauem indicant.

4. Aderto tamen, si monialis sufficientem pecuniam monasterio donet, qua commodè tota vita sustentari possit, poterit ultra numerum designatum recipi: quia eius recepcionis non grauit monasterium, nec pauperius reddit, sed potius subleuat, & ita est confuetudine receptum. Quare Trident. decretum sic explicandum est, vt non possint ultra numerum constitutum moniales recipi indotata inquam, & alenda redditibus monasterij; secundum si dorata recipiantur, & sua date alenda; si sustentari expresse Nauarr. tit. de redditibus Ecclie salt. q. 1. monito 62. m. 2. alia n. 100. Gutierrez lib. 1. canon. 9. cap. 32. n. 6; Suan. tom. 1. de Relig. tit. 3. lib. 3. c. 23. num. 19. Barbola in remissione, concil. sess. 25. c. 3. de Regular. Lessius lib. 2. c. 4. dub. 3. in fine n. 36. Sanch. lib. 7. sum. c. 23. n. 5. Quod verum est, tametsi dos consumatur soliendo debita conuentus: tempest enim illa ratio firma perleuerat ex hiis monialis dorata incepit non grauari, sed potius subleuat, vel conferuari, quod sublato hoc presentaneo subdicio forte perire. Sanch. d. 6. 25. n. 5.

5. Deinde aduerso concilium non irritasse professionem monialium indotatae recipiæ ultra numerum designatum. Quare sola recepcioni monialium non mendicantium ultra predictum numerum irrita censori debet ex Textu in cap. unico de Statu Regular. in 6. & norauit Lessius lib. 2. de iustit. c. 41. dub. 3. in fine; imo neque hanc receptionem censor. Thom. Sanch. dict. c. 23. n. 4. esse nullam, sed in hac parte decretum Bonifacij coniunctudine abrogatum esse, cum compertum sit (inquit) plures sapienti admitti indotatas ultra numerum, neque obinde carum professio irrita declaratur. Mishi tamen de hac confuetudine non constat.

Illiud vero approbo, quod dicit Sanch. d. 6. 25. in fine nempe in monasteriis virorum hoc consilij decretum temperatus est confuetudine; siquidem plures paupim recipiuntur, quam ex redditibus conuentus, coniunctusque eleemosynis de predicti sustentari possunt, ob cuius cauam debitum ingentibus fere omnes conuentus sunt grauati. At horum receptione honestat ex eo quod communiter adest periculum, & timore monasterij opinio minuatur. neve ministeria fieri solita esse, si iuuenes non recipiantur qui senium, & infirmorum defectum supplicant, & ob moraliter certam breui tempore debitum alienis satisfaciendum esse.

P Y N C T V M . V I I I .

Qui specialiter à Religione Societatis Iesu excludantur.

Duplicia sunt impedimenta Societatis Iesu ingressu: impedientia, alia primaria, seu substantialia; alia secundaria, seu accidentalia.

§. VI.

Expenduntur primaria, seu substantialia impedimenta.

S V M M A R I V M.

1. Enumerantur hec impedimenta.
2. Vacantes substantialia, quia annulant ingressum.
3. Post religiosum hec impedimenta constitutio, principiis auctoritate Pontificis interueniente.
4. Primum impedimentum quatuor partes continet, & qua hec sint.
5. An hec partes legitimè enumerantur distinxit.
6. Abnegatio fidei debet esse perfecta, ut sit impedimentum.
7. Debet esse probabilitas.
8. Si ut fulpeditus heresis declaratus fuerit, cum tamen in errorem non incidet, non videris impeditus.

M 3 9 Schijma

- 9 Schismatis proprium, quoniam ab heresi separatum impedimentum praefat.
- 10 Homicidium ob propriam defensionem non est impedimentum, neque auctoritate reipublica commissum.
- 11 Homicidium illicitum casuale affirmat Suar. esse impedimentum.
- 12 Distinguuntur duplex homicidium casuale, & voluntarium.
- 13 Homicidium casuale non videtur impedimentum esse, bens tamen voluntarium, praeeditum, & simplex.
- 14 Satisfit rationibus contrariis.
- 15 Homicidium quoniam occulutum, & nemini a committente notum, doceat Suar. esse impedimentum.
- 16 Verius videtur dovere esse saltum probabile.
- 17 Fis satis rationibus Suar.
- 18 Mandans occidere effectu subsecuto impedimentum est, secus consensu.
- 19 Qualiter intelligatur illud impedimentum, vel propter enormia peccata publici infamem fuisse.
- 20 Assumere sordidum habitum alterius religionis etiam brevissimo tempore est impedimentum.
- 21 Matrimonium consummatum qualiter praefat impedimentum.
- 22 Ratum matrimonium praefat impedimentum ad licetam receptionem per vota bennyn, secus ad professionem.
- 23 Servisse actualis est impedimentum.
- 24 Explicatur impedimentum ex defectu indicij.

1. Primaria impedita sunt quinque intentio in cap. 2. examin. gen. & 1. p. confit. cap. 3. Haec sunt. Primum recessisse a gremio Sancte Ecclesie fidem abnegando, vel in errores contra ipsam sic incurendo, vt damnatus ob aliquam propositionem hereticam quis fuerit, vel si infamis ob excommunicationem tanquam schismaticus preta auctoritate, & providentia Sancte matris Ecclesie exierit. Secundum est. Homicidium aliquo tempore perpetrasse, vel publice infamem propter enormia peccata fuisse. Tertium est, habitum sumptu aliecius religionis fratribus, vel clericorum vitam aliquando cum eis agendo, sive emissa, sive non emissa promissione, vel heremita cum vestibus monachalibus fuisse. Quartum est vinculo matrimonij consummati, vel servitio legitimis ligatum esse. Quintum est infirmitatem pati, vnde obiciuntur, vel parum sanum iudicium ei reddi soleat, vel dispositionem notabilem ad huiusmodi infirmitatem habendam.

2. Haec impedita primaria, & substantialia vocantur; quia quolibet illorum in Societatem ingressum impedit, vt contra attentatum prorsus irriter, & annuler: quem effectum facit indicant illa verba, 1. p. confit. cap. 3. omnino excludunt dictio enim omnino non solum licitum, sed validum ingressum denotat, & habetur expresse in congreg. & nostra Societatis decreto, 35. & actione 41. & canon. 26. Et tradit Thom. Sanch. lib. 3. in Decal. c. 4. n. 60. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 1. cap. 1. & num. 17. Neque contrarium est probabile.

3. Posse autem religionem principi interueniente authentice Summi Pontificis aliqua impedita constituer, quibus affecti cedantur inhabiles, & incapaces ad ipsam, res videtur in dubitate. Nam cum inter religiosum, & religionem contradicuntur intercedat, quo religiosus se tradit religionis obsequio, & religio obligatur atere, & sustentare religiosum, ipsimum iuxta regulas constitutions in via Dei dirigere apponere potest conditions, quibuscum haec obligatio substat, quibus deficientibus nulla sit. Etsi autem iupradicta impedita convenientissime, & prudentissime apposita constat ex ipsa ratione, qua Sanctissimus Ignatius Pater noster motus est ad ea statuenda. Nam primum, & secundum impedimentum apposuit, ne societas ministris apertos, & idoneos ministros haberet ad bene, & fideliter Evangelizandum, & in agro Domini verbum diuinam seminarium. Negari enim non potest aliquo impedimento ex illis affectibus notam aliquam habere, & praelium in similia lapsum; ac proinde minus ex hac parte idoneum ministrum esse, quam si omni illo impedimento liber existere. Tertium impedimentum constituit, ne in Societatem ingressuvi lumen, vel leuem notam inconstitutum in Dei obsequio haberent. Tum & principi ne disformes in iudicando essent, neve minus affecti nostro insitum, quod sane timeri posset de illis qui aliud insitum religiosum experti sunt. Quartum sancius, ne vxori, vel domino detrimento essent, si abique illorum contenti, alisque iuriis circumstanti seruat religionem ingredientur. Quintum appoluit in fauorem Societatis, quia sic iei si fore iauriles sunt.

4. Qualiter autem haec impedita intelligentur, breviter subtiliam. Primum impedimentum quaruor partes conseruit. Prima est, recessisse a gremio Sancte Ecclesie fidem

abnegando; addiit vero, 1. p. confit. cap. 2. inter infra, Secunda est recessisse a gremio Sancte Ecclesie in errore contra fidem sic incurendo, vt damnatus ob aliquam propositionem hereticam quis fuerit: locus allegatus confitetur, si ut suspectus hereticus per sententiam publicam sit declaratus. Haec pars in constitutionibus non videatur contineri: Solum enim secundam, vel forte etiam tertiam his verbis comprehendit: incidendo in errores contra fidem, in quibus reprobarus fuerit per publicam sententiam. Quarta est, si infamis ob excommunicationem tanquam schismaticus preta auctoritate, & providentia Sancte matris Ecclesie exierit. Constitutione vero subiectum infamis ob excommunicationem: solumque dixit, si se more schismaticorum ab Ecclesia vnitate se secesserit. Circa huius impedimenti intelligentiam aliquo subordinantur dubitationes.

5. Prima, quia videntur supradictae partes sine necessitate multiplicari. Nam si recessus a gremio Ecclesie abnegatione fidei impedimentum constituit, vt quid additur recessus a gremio Ecclesie, errorum amplius per sententiam damnatorum. Nulla enim necessitas erat huius sententiae, cum solidum errorum amplius fides esset abnegata. Sed huic dubitationi respondet aliquis m. i. illis impedimenti integrum abnegatione fidei esse comprehensum, qualis est Paganismus, vel Iudaismo in 2. heresim denotari. At huic responsione obstat, quia inde inferitur hereticum dum per sententiam damnatus non est, a Societate non excludi: quod certe non appareat probabile. Quocirca verius censeo m. i. p. quamcumque abnegationem fidei recepta (hoc est) quanquam Apostoliam a fide comprehendit, sive Apostolia sit medio Paganismo, vel Iudaismo, vel Hesiti, in 2. vero parte comprehendendi errorum in fide, qui cum non sit ita directe, & immediata fidei oppositus ob defectum conumacum, expolluit. N. S. P. Ignatius publicam sententiam, qua sic trans damnaretur ob aliquam hereticam propositionem, vel de heresi suspectus declaratur. Interim tamen dum non declaratur; si publicus est talis error, vel de illo vehementer suspectus, ita ut timeatur in iudicio conueniri posse, non debet in Societatem admitti, quod iudicio Propositi Generalis relinquitur. Ac in Glof. dicti cap. 3. parte prima confit. Ex quibus verbis constat errorum in fide abique sententia non esse impedimentum irritans, sed impediens. Nam in impedimentis irritantibus nihil potest. Propositus Generalis bene tamen in hoc impedimento: Et tradit Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 1. cap. 1. n. 3.

6. Secunda dubitatio est qualiter abnegatio debet esse? Respondeo debete esse perfectam; ac proinde requiri, vt interior, & exterior fidei abnegauerit. Nam sola interior abnegatio impedimentum esse non potest; cum nec panis Ecclesie subiectur. Exterior sine interior non est abnegatio, sed abnegationis simulatio. Deinde hinc abnegatio debet esse a fide recepta, & in adulta etate professa; alias non tantum personalis recessus a fide, quam nationalis, qui impedimentum non praefat, vt explicite declaratur. Dicta 1. p. confit. cap. 3. in Glof. litt. B. Sed quid sibi vindicari illa dictio inter infideles; an inquam quod abnegatio fidei inter Catholicos non sit impedimentum? Minime; cum grauius sic recedens peccet. Quapropter credo dictiorem illam potius aggreditur impedimentum, quam illud restringere iura faciat hunc sensum abnegare fidem in adulta etate professam, vel amore esse impedimentum.

7. Maior dubitatio est, an publica debet esse haec abnegatio? Videretur publicam debere esse; quia alias sic abnegantes nullam notam haberent, qua minus idonei ministri ad Evangelizandum essent. Ex alia parte videretur publicitatem non requiri; sed sufficere delictum quomodo cumque commisum fuerit: si enim ultra delictum publicatio postularetur, cur Sanctissimus Ignatius cum non explicit, fecit expressi in 2. & 4. illis primi impedimenti? Propter haec Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. cap. 1. num. 14. Confer non esse necessariam abnegationem publicam, & occultam sufficieniem esse; est id concedat de homicidio. Et proinde dictio abnegationis debere esse probabile. Moneret illis verbis, cap. 2. dicit. 1. parte confit. Abnegatio inter infideles, quia certe indicaret infidelibus constare debere abnegationem. Leue quidem fundamentum, & alienum a sensu illius dictio, vt dixi. Censeo igitur verum, quod Suar. 2 dicit debere esse abnegationem probabilem (hoc est) notam duobus tellibus ad minus, quia alias non facit percipio, quomodo abnegans notam haberet, qua illius minus idoneum ministra Euangelij redderer. Neque obstat hanc publicitatem non esse profusa. Ignatium in illa 1. p. impedimenti fecit in reliquis tribus explicitum, quia iudicauit ex ratione, qua minus fuit inscipienter exprimit; & eaque de causa in loco allegato confirmat, qui principales spectandus est, non subiecto infamiam in Schismatico, sed solum dixit vel se more schismaticorum ab Ecclesia vnitate secessisse. Adde aliud esse famosum,

DE CASTR PALA TOM. III

et per sententiam publicam, si non probabile; dicimus namque abnegationem fidei probabilem constitutum impedimentum, tamen non sit publica per sententiam, vel famosa; quia sola illa probabilitas videtur sufficiens, ut tali delicto alii clavis nocam habeant, que illum minus idoneum reddat ad verbum diuinum feminandum. Preterea esto dicere abnegationem fidei debere esse non solum probabile, sed patiblicum, ut impedimentum constituat, non inde infertur Sanctorum Ignatium minus apte in assignandis impedimentis processisse; suppositis enim ex ratione decidendi huius constitutionis haec impedimenta ex delicto debere ita publica, quem non causent: Sed quia abnegatio fidei gravius delictum est, quam error, et Schismate; ea de causa in abnegatione fidei quamlibet publicitatem iudicatur sufficiens, sive sit abnegatio publica tunc, vel facta, vel fama, at in errore, vel Schismate ad specialem publicitatem impedimentum restrinxit.

8. Tertia dubitatio est, si ut suspectus haeresis factis per sententiam declaratur; cum tam verum in errores non incidet, an sis verum a Societate exclusus? Videris certe esse quia sententia in falsa presumptione fundata eodem modo te minus idoneum reddit, ac si omni ex parte legitima esset. Addit in his impedimentis non tam spectare delictum, quam illius infamia sive liquorem parvatorum grauorum delictorum in loco ex consensu Generalis Praepositi recipi potest, vbi non est infamia. Nihilominus verius censio, te exceptum non esse. Tum quia sententia in falsa presumptione fundata vera sententia non est. Tum et principiis quia non excluditur quicunque suspectus haeresis per sententiam damnatur, sed qui sic in errores incidit, ut per sententiam de aliqua propositione haeretica damnatus fuerit, vel ut suspectus haeresis declaratur. Ergo si verum in errores non incidisti, non es in hoc impedimento comprehensus. Neque obstat euidentis effectum ex tua sententia, ac ex alia inferri, si sub verbis legis compunctione non sit. Neque verum est non tam spectari delictum quam infamiam; virumque enim spectare primò delictum, secundò infamia. Infamia autem sine delicto impedimentum non praestat, & merito; quia in re est iniuria, & iniusta.

9. Quarta dubitatio ne quo Schismate est dictum impedimentum intelligendum? Responde esse proprium Schismatis, esto ab haeresi separatum. Nam licet regulariter Schismatis cum haeresi coniunctum sit; ut tract. 6. disp. 4. pndt. 5. Diximus, quia tamen absque haeresi proprium, & verum Schismatis reputatur, ut ibidem probavimus; ea de causa Schismatis absque haeresi impedimentum facit. Sed non quodcumque Schismatis hoc impedimentum praestat. Sed Schismatis inducens excommunicationem infamem, quod non contingit, nisi cum personalitate, & non more rationis excommunicatus es, ut in dicta, 1. p. constit. c. 1. in Gloss. notatur.

10. Secundum impedimentum duas partes continet, nempe perpetratio homicidium, vel propter enormia peccata infame esse. Et circa primam partem dubitari potest, de qua homicidio intelligendum sit, de illico, an etiam de licto, de voluntario, an etiam de casuale, de publico, an etiam de occulo? Et quidem non comprehendit homicidium in propriam defensionem factum res est indubitate; cum neque irregularitatem imponat, neque impedit rulum ministerij sacri, neque sit homicidium propriæ, sed defensio. De homicidio autem auctoritate publica facto non deerunt qui affirmant impedimentum praestat, quia irregularitatem imponit, & rulum mysterij facti impedit, & defectum leniat, seu nota aliqua crudelitatem inuitat, & consequenter minus idoneum Euangelio ministrum reddit. Ceterum omnino tenendum est impedimentum non esse. Tum quia homicidium in rigore non interfectionem levitam; sed illicitam significat, ut tradit D. Thom. communiter receptus 2.2. quæst. 100. art. 68. Tum quia in hoc secundo impedimento, sicut in primo loquuntur Sanctissimus Ignatius de delictis & peccatis, ibi vel propter enormia peccata, & expressis homicidium ob eius gravitatem. Tum quia nota, que culpan non inducit levius est consideratione, neque ministerium verbi Dei impedit, quippe nullam irrogat infamiam. Tum denique, quia Praepositus Generalis, & Provincialis potestatem habent dispensandi in irregularitate orta ex hac potestatua interfectione, ut constat ex compendio priuilegi. Societ. velbo dispensatio §. 2. Supponit ergo sic insufficiens impeditos non esse religiosum ingredi, & ita tradit Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. cap. num. 7.

11. Quocirca cum de homicidio illico, & peccato mortale constitutio intelligatur, dubium est; an debeat esse directe voluntarium, an sufficiat casuale? Suar. 4. lib. 2. n. 1. 9. Affirmat quodcumque sufficit. Moutetur primo, quia ita videatur in Societate recipi. Secundò, quia quandoconque leges aliqui volunt disponere de homicidio voluntario, ita ut casuale non comprehendatur, illud exprimitur, ut constat ex Trident. sess. 24. cap. 6. de reformat. Quia sub homicidio non so-

lutum voluntarium, sed casuale proptissimum continetur. Cum ergo constitutio aliquo villa distinctione homicidium constituerit pro impedimento irritante, non solum de voluntario, sed etiam de casuale est intelligendum. Tertiò leges prohibentes abolitum delicta, & illis censorum sufficientes non solum comprehendunt delicta voluntate directe facta, sed etiam indirecta. Alias non esset opus hanc directam voluntatem aliquando exprimere.

12. Pro decisone præmitro homicidium tam casuale, quam voluntarium duplicitate dici. Aliud est casuale culpabile, aliud inculpabile. Culpabile est, in quo culpabiliter praefas causam mortis, tamen mortem non intenderis. Inculpabile est, quod casu, & fortuito accidit; eo quod præter tuam voluntatem causa homicidij fuerit apposita; ut si omni humana diligentia facta caue periculum sagittam proieceris, & hominem interficeres: nam illius sagitta projectio, quatenus causa mortis fuit, tibi inculpabilis extitit, quia & involuntaria. Deinde si vulnerares Periculum vulnere non lethale, ipse tamen sua negligentiæ, vel imperitia medici moreretur, homicidium caluale est, & inculpabile, quia est futilis aliqua Periculi mortis occiso, non tamen causa: Et tradit Lessius lib. 1. de Justit. c. 9. dub. 15. E contra homicidium voluntarium dupliciter dicier. Simplex, & præmeditatum. Simplex dicitur, quod ex tempore directe volitum est, quo contingit, ut sit in subitanæ impetu, & rixa. At præmeditatum, quod tempore antecedenti præmeditatum, & cogitatum est, & deliberatum feci, ut latius tradit Farinac. praxi question. 116. in princ. His positis.

13. Cenferem dicendum homicidium casuale inculpabile, & inculpabile non esse impedimentum in Societate; bene tamen voluntarium, præmeditatum, & simplex. Duplicitem partem continet conclusio. Secunda viderit aperta, quia homicidium simplex ex directa voluntate commissum non distinguuntur a præmeditato in effectu, neque in voluntate; sed solum in aliquo accidentiali circunstancia. Quapropter constitutione puniens homicidium absolutè tam de præmeditato, quam de simplici intelligi debet. Primam partem conclusiois, in qua est difficultas. Sic probo. Quia sub constitutione, & lege imponente aliquam penitentiam homicidio non venire homicidium casuale etiam inculpabile. Textus videores expedita, in lege 1. in princip. Cod. ad legem Cornel. de Sicar. Ep. in leg. 1. §. Diuinus Adrianus ss. eodem: ibi si non occidendi animo hoc admiseris, absolvi posse, & pluribus firmat Farinac, qual. 116. num. 4. eaque de causa quæst. 119. num. 40. Dixit Itane statuto, quod homicida condemnetur in pecuniam pecuniariam; ut puta in centum, quia si non soluerit intra mensum decapitetur, non comprehendendi, nisi homicida fuerit dolosus, & voluntarius; idemque probat plurimum auctoritate Tiriacus, tractat. de penit. tempor. causa 33. num. 10. Menoch. lib. 2. de arbitrio. cap. 32. 4. per totum. Cum ergo exclusio ab statu religioso homicidio imponatur, non de quocumque homicidio, sed voluntario debet intelligi. Præterea id mithi periuendet verbum, quo S. P. N. Ignatius vitur, nempe perpetrasse homicidium, quod sane indicat propositum animi, sive deliberati delicti. Nam perpetrare propriæ, & in rigore Latino significat ad effectum perducere, id quod iam in mente inceptum est, sive in bonum, sive in malum patrem, ut colligitur ex adducatis ab Ambro. Calepino verbo proprio. Deinde quia Societati privilegium concilium est dispensandi in irregularitate omnia ex homicidio casuali cum ingredientibus in eam, ut constat ex compendio priuilegorum, verbo dispensatio, §. 2. Ergo supponit Pontifex habiles, & capaces esse huius ingressus. Alias frustranum estet priuilegium, quod mandari executio. Ni non possit quam rationem esti Suarez concut disoluere, dubito an fieret asservatus. Nam quod dicit illo cap. 1. num. 9. Hanc potestatem concedi propter alios affectus non satisfaciens, ob nullum enim effectum concedi potest, si hanc habens irregularitatem capax religionis non est. Denique haec explicatio favorabilis est, & inhabilitatem ad religiosum statutum temperat. Ergo est sustinenda.

14. Neque oblatum contraria. Ad 1. nego sic in Societate recipere esse, mithi enim non constat. Ad 2. & 3. concedo sub homicidio non solum voluntarium, sed casuale intelligi, præcipue si decretum sit favorabile, quare erat illud Trident. sess. 24. cap. 6. Concedens Episcopis potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus: volens autem Pontifex exciperre homicidij voluntarii irregularitatem, id expressione quia fati non exprimeretur, si solum homicidium absolute sumptum exprimeret, ut si diceret excepta ea, quae oritur ex homicidio, & maxime. Si adderetur perpetrato, quia sic sumptum homicidium in materia odioia stat pro famosis significato, quod est homicidium voluntarium; sed id expressione claritatis gratia: Quod fati colligitur ex toto tit. de homicidio, vbi in prioribus textibus irregularitas homicidio absolute imponitur, sub quo casuale non venit. Alias frustra Pontifex tot vicibus multiplicatis casuale homicidium irregularitate affectat.

15. Deinde non est leue dubium, de quo homicidio sit constitutio intelligenda, publico tantum, an etiam occulto? Suarez tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. cap. 1. num. 12. Existimat occultum sufficere, ita vt non solum publicum, sed nec probabile requiratur? Dicitur, quia constitutio non limitat ad publicum. Ergo absque evidenti ratione non potest limitatio adhiberi, praterquam quod in iure canonico ob homicidium quantumvis occultum irregularitas incurritur. Praeterea ex contextu verborum id ipsum (inquit Suarez) confincitur: Si enim habent. Secundus est. Homicidium aliquo tempore perpetratte, vel publice infamie proper enormia peccata esse: in quo contextu duo Suarez confidat. Vnum est eo ipso quod adverbium publice in posteriori membro adiunxit, & non in priori, tacite a priori excludi. Aliud est in reliquo delicti impedimentum ponit ratione infamie; in homicidio vero non, sed ratione solius delicti; sic in praxi testatur receptum. Nam si quis fateretur se homicidiam absque eo, quod interrogaretur, an publice, an secretè statim absque vteriori progressu vt inhabilis repelletur. Ergo signum est homicidium quantumvis occultum esse impedimentum essentiale. Quid si obiciat quod hoc impedimentum oppositum esse, ne hoc delicto homicidij norati minus idonei ministri sint ad verbum Dei Euangelizandum. Respondeat Suarez dict. cap. num. 11. Id non obstat quoniam occultum homicidium impedimentum praeter. Nam esto eo in casu hac ratio certa: sufficit quod generaliter procedat, praecepit cum illud delictum, quod modo occultum est, possit postea publicum fieri. Deinde sufficit notam illam non tam sumendam eis comparatione illorum, qui Euangelizandum sunt, quam Euangelizantium; ac proinde dictione notam non tam significare infamiam, sed defectum; ita vt faciat hunc verbum qui hunc homicidium defectum habuerint, minus idonei ministri suarum ad Euangelizandum proprias confuetam, & communem hominum infirmitatem, qui semel labentes sepius labuntur, vel satius naruram depravatam ad similes lapsus inclinatam ostendunt. Quod si ita est, homicidium quantumvis occultissimum impedimentum praestabit,

16. Ceterum esti haec probabilissime dicta sicut difficultia apparent: durum enim videtur ob homicidium simplex occultissimum, cuius nullum periculum adeo manifestum, esse quempat a religioso statu Societatis I & S excludendum. Grauius namque delictum est, & verbo diuino seminarando magis contrarium abnegatio fidei, quam homicidium, & tamen in abnegatione fidei fatur Suarez dict. cap. 1. numer. 14. Est necessarium, vt saltem sit probabilis. Ergo id ipsum de homicidio fateri debet: cum nulla specialis ratio in abnegatione fidei, quam in homicidio, reperiatur, ob quam abnegatio fidei occulta non praeter impedimentum ingressum Societatis; praeter autem homicidium: nam in utroque impedimento eadem est ratio decideri, vt constat manifeste ex illis verbis, cap. 2. exam. numer. 6. Prædicti causus, &c. Contextus autem verborum idem omnino est (vt dicitur) in abnegationem fidei; ac in homicidio. Ergo ex nullo capite apparet fundamentum huius diversitatis: Nam verbum illud inter infideles, quod fuit additum in constitutione non ad temperandum impedimentum, sed potius ad illud aggrauandum appositum est, vt in superiorum impedimenti declaratione ponderatur. Praeterea id argumentum, quo Suarez convinictr ad affirmandum homicidium occultum impedimentum esse, efformari efficacius poterit in abnegatione fidei. Conuincatur enim ex eo quod in constitutione secundi impedimenti adverbium publice non in homicidio, sed in aliis criminibus fuerit appositum. At in constitutione primi impedimenti publicitas non in abnegatione fidei, sed in errorum incuria, & in Schismate apposita fuit. Ergo idem argumentum effici potest: Quapropter sic ut in abnegatione fidei dixi cum Suarez requiri effice ad minus probabilem, hoc est duobus testibus notam idem censio de homicidio, debere esse probabile, vt impedimentum praeter. Mouere ratione decideri allegata est a S. Ignatio, que fuit ne ministri Societatis notam aliquam habebant, ob quam minus apti; & idonei essent ad verbum diuinum seminarandum proper confuetam, & communem hominum infirmitatem. Ad hanc notam habere non possum ob delictum occultum, & improbabile. Nam delictum dum est occultum, notam non irrogat. Nota enim vt ex pluribus comprobatur. Ambros. Calcepin. infamia, & ignoratio est. Quod si sumatur pro signo, seu indicio erit in hac parte indicium, seu signum delicti infamiam irrogantis. Ergo stante delicto occulto nulla est nota, cum nulla sit infamia, nec signum illius. Alienum ergo a veritate est sumere notam pro defectu omnino occulto, neque illius Doctor hanc distinctionem in ea significacione usurpavit, quomodo ergo credendum est sanctissimum, & prudentissimum Ignatium in re iuria graui ea sic vium fuisse? Praeterea quoad verbum Dei seminandum fructumque colligendum nihil omnino obest quemquam fuisse aliquando homicidiam, dum homicidium prouersus

ignotum est. Nam comparatione audientium idem est esse homicidium ignotum, ac non esse commissum: Et licet in prævaricationem illius ingenita naturæ arguere, & fundamento levissimum est tale fundamentum: neque id S. P. N. Ignatius attendit. Nam in hoc impedimento non tam specie, naturam & inclinationem ingredientium Societatem, illorumque spiritualem probatum, quam profectum illorum, quibus Euangelizandum erat. Alias non mentionem Euangelij, & ministerij verbum diuinum seminarandi faciet, ut ipse ad finem intentum proprii, & singulari profectus non necessarium. Neque concluderet se haec impedimentum consistere ob consuetam, & communem hominum necessitatem, sed diceret se constitutæ illa impedimenta ob ingredientis infinitatem.

17. Neque obstant rationes, quibus doctissimus Suarez motus est ad affirmandum occultissimum homicidium impedimentum esse. Ad primum respondeo esti in constitutione non fuerit expressum an debet esse publicum, vel secretum, satis ex ratione decideri colligi debere esse ad minus probabile & licet id non colligatur evidenti ratione, sufficit, quod probabiliter colligatur, vt prudenter sub opinione, & non sub evidenti affinitatem homicidium omnino occultum, & improbabile non esse impedimentum esse vero occultum probabile. Ad confirmationem concedo homicidium omnino occultum constitutæ irregulariter nego tamen constitutæ impedimentum in Societate. Tam quia non qualibet irregularitas homicidij hoc impedimentum constitutæ vt contra in occidente publica autoritate, tum & præcipue, quia illa irregularitas non obfructum, & spiritualem perfectum illorum, quibus Sacra menta ministranda erant, imponitur, ut impunitus impedimentum in Societate, sed ob decentiam sacramenti constituti. Secundum argumentum defensum ex contextu verborum solum probat in homicidio non requiri eam publicitatem, que in aliis delictis requisita est, sed non probat aliam non requiri. Quare ex vi hujus argumenti bene pulsus affirmare in homicidio requiri publicitatem absolute iure, iure facto, sive ex fama. In aliis vero delictis requiri publicitatem ex fama, que infamie publice constitutat. Multò minus probat illud argumentum non requiri homicidij probabilitatem. Addo non sine mysterio in loco allegato constitut. (Qui præcepit pectus est, ut ipse directe impedimenta definitio, in examine vero definita supponuntur) omisso adverbium publice, quod in aliis percatis ab homicidio, in examine apoperatur, quasi forte ratiōne innuens tam in homicidio, quam in aliis peccatis publicitatem requiri. Ad confirmationem concedo cum, qui in examine fateri homicidium a Societate repelli, quinlibet interrogetur, an publicum, vel occultum probabile, vel improbabile sit. Quia quando non est nimis necessestis Societati eius ingressus, prudentissime expellitur qui latet sub opinione haberet impedimentum difficilis. Sed præcepit expellit, qui saltem sui confessione in illo iudicio facta homicidium est non solum probabile, sed probatum, & quod notorium: Secus vero videtur dicendum, si sub sigillo confessionis est homicidium declaratum.

18. Praeterea dubitare posse; an mandans, vel consilium homicidium fieri: eo ipso habeat impedimentum homicidio subiectum; tametsi ipso hominem physice, & realiter non interficeret? Cui dubitationi respondet. S. Ignatius pars confessio. cap. 3. in Glossa litt. C. his verbis. Qui cum deliberatione homicidium perpetrari iussifit, si effectus est confutus, quamvis manu sua non occidere, inter homicidio existimandus. Cum ergo de consiliente nihil dixerit credo non esse impedimentum. Quia constitutio non de participatione homicidij morali, sed Physica est intelligenda, indiquitque haec additione de occidente per mandatum, ut mandante comprehendetur. Quippe communissima sententia est, cenfuran, & pœnam latagno facientes non comprehendere mandant, & consilientem; quia non verē, & proprie facit, sed interpretatū, vt mulier probat Decian. tract. 3. lib. 9. cap. 3. per totum Thomas Sanchez lib. 3. de matrim. dict. 49. num. 2.

19. Denique dico tabis, quia ratione intelligatur illa secunda pars eius impedimenti; vel propter enormia peccata publice infamie fuisse. Constitutio dicit vel effe propter enormia peccata infamem. Neque addidit publice neque dicit fuisse, & merito quia illud adverbium publice necessario supponitur si infamis est, quia infamis esse non potest quia publice talis sit. Non oportuit dicens fuisse, sed esse, quia si fuit, & non est, neque illius periculum, cessat impedimentum. Si enim infamis dices de loco, ubi infamiam contrahit tamque serio respiciens, vt nihil timendum videatur, posse in Societate admitti (ve dicit Glossa illius confessionis 1. p. 3. litt. D. & in exam. 2. litt. C.) à fortiori si omni loco infamia absit

ellet. Quia vero sint hæc enorma peccata, ob quorum infamia quis est ad Societatem inhabilis iudicio Praepositi Generalis. S. Ignatij in dicta Glossa confit. remittit.

20. Circa tertium impedimentum, quod est assumptissime religionis habitum, vel hereticum cum vestitu monachali fuisse. Aduertere debes gestationem dicti habitus etiam per unicum diem animo illam vitam proficiendi impedimentum esse, ut expreſſe notatus in Glossa d. c. 3. confit. i. part. lir. E. Additum fuit in e. z. examen. pro maiori claritate habitum aliquius religionis fratrum, & Clericorum; vt tacite infinitetur debere in alia religione à Societate habitum esse suscepimus; & præterea sumptu habitum religionis equum D. Iacobii Calatravae, Alcantarae nec non D. Ioannis non præfate impedimentum; quia non est religio clericorum, vel fratrum communiter viuentium, & fuit decimum in congregat. i. generali decreto 125. & can. 5. Est tamen impedimentum, si habitum clericorum harum religionum assumptissime; quia si propriè, & in rigore religiosi sunt, & votu religiosi illius habitus assumptione fit latit. Et ita tradit. Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. c. 1. n. 16. Duplice ratione assignat P. S. Ignat. in exam. gener. c. 2. n. 6. Ob quam hoc impedimentum in Societate constituerit. Prior est, quia est indicium alicuius levitatis, & inconstans à prima vocazione deficerit. Quod si dicat id etiam probaret, neque in societatem recipi posse, si receptus in ea exiret, respondere negando sequelam (etiā videatur eam Suar. concedere, d. c. 1. n. 20. fine), quia redditu ad ipsam societatem hac inconstans reparatur. Posterior ratio est, vt omnes professi, coadiutores & Scholasticæ inclitus in domino conferuentur, si sunt omnes veluti vniuers coloris, & similitudinis. Timuit enim S. Ignatius ne exentes ex alia religione, & in nostra recipi diversimodè ab aliis de nostro instituto sentirent.

21. Circa quartum impedimentum, quod est vinculum matrimonij, vel seruitus legitima, id venit notandum etiā in loco confitentis non fuerit expressum debete esse matrimonium consummatum. At quia illa cap. 2. exam. expressum est debere esse consummatum, & in Glossa confit. clare supponitur, solus matrimonium consummatum præstat impedimentum. Quid ceperit, si diuinitus fuerit celebratum, vel si coniux licentiam dederit seruitus iuri circumstantiis, quales, sūm ingressus alterius coniugis in religione, si iuueniet, vel periculum incontinentie habet, si tenex, & abque incontinentie periculo voti castitatis emisso. Quapropter vt bene notauit Suar. d. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. cap. 1. n. 22. Si solitum ex licentia coniugis vxoratus societatem ingredetur abque eo quod he circumstantie seruarentur, nullus est eius ingressus quia non seruat conditionem, lue qua cefat impedimentum.

22. Matrimonio rato ligatus etiā substantialiter à Societate impeditus non sit, at in ea nequaquam recipi potest abque coniugis consensu nisi recipiatur ad professionem faciendam nouitiam explorero; quia cum votu simplici verum religiosum constitutio vinculum matrimonij rati antecedentis non dissolvit, esto subiequentis annulmentum, grauiissimæ laceretur vxor; si abque illius consensu posset sic matrimonio ligatus Societatem per vota biennij ingredi. Quod si aliquis sic est receptor & repetet ab uxore potest, & Societas debet illum ab obligatione votorum absoluere.

23. De vinculo seruitus nihil ocurrat dicendum. cum satiis elatum est illo itante impedimentum essentiale in Societate esse. Dominus autem concedere potest seruo licentiam ingrediendi religione, & eo ipso cellarum impedimentum, quia cellulat seruitus. Non enim est impedimentum frustis seruum, sed effe, sicut neque frustis vxoratum, sed esse.

24. Quintum impedimentum, quod est pati defectum iudicij, vel ad illud habere dispositionem norabilem constat in graue damnum Societatis esse, si eo affectus in societatem recipiat. Quod si de hoc defectu dubium existat, medicorum consilio, accedente Praepositi Generalis assentu decidendum est.

S. II.

Expenduntur secundaria impedimenta à Societate aliqualiter exclusientia.

S V M M A R I U M:

- 1 Hac impedimenta enumerantur.
- 2 Addita his sunt infidio sanguinis, & maioratus.
- 3 Si legatus ex superioribus impedimenta recipiatur ab eo, qui potestatem non habet in illis dispensandi, nulla est recipio.
- 4 Quid in hac parte Provinciales ex iure ordinario possint?
- 5 An possint recipere qui 14. annum completem habeant? Negat Sanch.

- 6 Satis probabile est posse spetiale iure scripto Societas recipere spetiale confuetudine.
- 7 Quid debeat Praepositus Generalis facere, si vult ne recipiantur nouitii ante 15. annum completam.
- 8 Si recipiari cum aliquo ex his impedimentis ab eo qui potestatem habet dispensandi, si manifestetur, valet receptio, si taceatur, dubium est.
- 9 Probabilitas est validam esse receptionem.

10. Præter supradicta impedimenta substantialia sunt, quæ secundaria vocantur, quorum singula ut dicit. S. Ignatius. i. p. confit. c. 3. quomodo ut Societate non excludant, reddunt tamen minus idoneam eum, qui admitti exoptat, & postea tanti momenti esse defectus ut, & seruitio Dei non esset futurum cum ex quæcumque admittit. Hæc sunt, quoad interiora attinent. Primo passiones, vel affectus, qui dominari non posse videantur, vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio speretur. Secundum intentio minus recta, quam par ester ad Religionis ingressum, ut que cum humano aliquo fine sit admixta. Tertiò inconstancia, seu remissio animi notabilis, ex qua quid est ingressu agit, parum utilis futurus eredatur ad Societatis munera obeunda. Quartò indiscretæ devotiones, que in causa esse solent, ut aliquis in illusiones, & non exigui momenti errores incida. Quintè literatum ignoranciam, vel ingenij, aut memorie ad eas addiscendas, vel lingue ad explicandum defectus in illis, qui præ se ferunt intentionem, vel defiderium vterius progrediendi, quam solent coadiutores temporales. Sextò iudicij defectus, vel mutabilis in proprio sensu obdutatio, que omnibus congregatio[n]ibus multum solet faciliere negotijs. Quidam exteriorum hominem impedimenta secundaria sunt. Primo, defectus in integritate corporis, moribus, debilitas, vel notabilis deformitas. Secundum artas valde tenera, vel plus fatis prouecta. Tertiò ex alienum, vel ciuiles obligaciones. Habentur i. part. confit. cap. 3.

Impedimenta quoad animum explicatione non indigentius enim arbitrio, qui potestatem habet recipiendi nouitios remittit d. loco confitit. Glossa littera I. c. 2. A nimanduerunt est eos qui deformitates, vel defectus insigne habent, ut gibbosity, vel alia quæcumque monstruosa, sive sciat nati fuerint, sive ex aliqua externa causa, ut percussione, & similibus id acciderit, ad Societatem nostram non esse idoneos, partim quod ad proximorum adificationem, quibus cum ex instituto nostri ratione versamus minime iuvant, nisi ut superius dictum est, aliis eximiis virtutibus, ac bonis Dei dispensantibus, cum quibus huiusmodi defectus corporis potius ad augmentum, quam ad diminutionem adificationis facturi viderentur. Quod aetatem attinet i. 4. annis minorem, ut quis ad probationem, aut 25. ut ad professionem admittatur. Si in quibusdam peculiaribus de causis antevertendum esse id tempus ad finem maioris diuinis seruitij nobis proximum videatur, penes Praepositorum Generalem facultas erit prudenter, ac circumspecte dispensandi, & idem cum prouocatio artas fuerit considerabit; an expediatur necne ad viuificare bonum huiusmodi defectum tolerari. De re alieno (inquirit constitutio) diligenter consideretur, ne in offendiculis, vel perturbationis, occasus octauri præferuntur in obligacionibus ciuilibus, de quibus iuta disponunt præter rationem, que habenda est adificationis.

25. His impedimentis secundariis alia duo à Societate addita sunt in congregatio[n] generali. Primum est, ne ingressurus Societatem ex infecto sanguine Iudeorum, & Saracenorum procedat. Scilicet in congregatio[n] 1. can. 3. decreuit. Quoniam Societas ministeria co maiori cum fructu in communia animarum salute procuranda exercentur, qno Nostri longius absunt his hominum conditionibus, que alii offendiculi esse possunt: nullus omnino ex his, qui Hæbreorum, aut Saracenorum genere descendunt, deinceps in Societatem admittatur. Quod eorum quæcumque errore aliquo admisimus fuerit, cum primus de hoc impedimento constituerit, quo cum tempore ante professionem detegatur admonito prius Praeposito Generalis & ex parte eius responsu dimittatur. De qua re omnes ante admissionem peripue admонendi erunt. Hoc autem decretum indifficibilis impedimenti vim obtineat, ita nullus omnino superior, ac ne ipse quidem Praepositus Generalis in ea dispenseat potest. Subintelligitur de licita dispensatione, non de valida. Nam cum hoc impedimentum non sit essentiale, consequenter co ligatus capax est, ut validè saltē in Societatem recipiatur. Ergo ab aliquo superiori Societatis, qui non potest esse alius nisi Generalis Praepositus. Defunctus est hic Canon ex decreto 41. & 42. eiusdem congregat. s. Vbi sic inquit congregatio. Quamquam Societas pro communia salute omnibus omnia fieri optat, ut quos poterit Christo, lucri faciat, non tamen necessum est, ut fuos ministros ex quoquis hominum genere defuntes. Quia potius

ad